

tona whai ki te mahi ki te Atua, tona papari i ana ture, ehara i te mea kia ora ai ia, engari na te mea kua whakaorangia ia, na te mea e akiakina ana ia e te aroha o te Karaiti i mate nei mona. (Tirohia 2 Kri. v. 14, 15. Hoa. xv. 14.) Ko te mahi atu ki te Atua he kume-nga na te aroha, ma tenei ka muna ai ara ture (1 Hoa. v. 3). "E aroha ana tatou ki a ia, no te mea ko ia kua aroha ki a tatou i te tuatahi." (1 Hoa. iv. 19.)

VII. *Te tino Oranga Tonutanga* ehara i te mea ko te taenga ki te rangi, a ko te honeatanga mai i te reinga, engari ko te whakaorangia o te wairua o te tangata e rewa ake ai ia ki rurga o nga hiahia, o nga mahi a te kikokiko, a te ao, a te rewe a. Kua toa ia ki te hara ki te kaha o te hara, kua mutu tonu punga-tanga ki te hara. Tirohia Rom. vi. 11-14. I mea a te Karaiti: "I haere mai ahau kia whiwhi ai ratou ki te ora, i a, tona nui noa atu." (Hoa. x. 10.)

Ko nga mea kua rite i te Atua hei whakanui i te oranga tonutanga o te tangata: -

- (1). Ko te korero ko te ako i tana Kupu. 1 Pit. ii. 2; Hoa. vi. 63; Her. xv. 16.
- (2). Ko te Inoi. 1 Teh. v. 17; Wai. Iv. 17; Rom. xii. 12.
- (3). Ko te Hapa a te Ariki, ma reira hoki "ka whai kaha ai, ka whai manawa ai o tatou wairua." Tirohia Hoa. vi. 53.
- (4). Ko te Wairua Tapu, hei whakatapu, hei whakakaha i te tangata, ina tapaea atu te ngakau me nga wahi katoa o te tangata kia nohoia e ia. Tirohia Rom. xii. 1; Kar. v. 22, 23.

(*Ko te mutunga.*)

1. E hoa, kua tino whakamaramatia te Oranga Tonutanga ki a koe, kaati whakaaro iho ki a koe ano ki tou wairua hoki, me era e titiro ana ki tau taurua. Kei whakaparahako koe ki te aroha noa o te Atua, kua e kohuru i a koe ano, kua marama te ora he mea e ngawari ana.

puta ai tenei whakaaro i te Kawanatanga he kaha rawa no te hoko tahae i te waipiro i roto i te Rohe Potae. I te whakanatanga kia tuwhera a Waikato ki te pakeha i hangaia he ture kia kua e tu he whare hokohoko waipiro ki te Rohe Potae. I kaha, i mana hoki taua ture i nga tau tuatahi, otira i te kaha o te whakanoho o te pakeha ki Waikato ka kaha haere te uru mai o te waipiro, a inaianei ki ta matou rongorongo, nui atu te waipiro e hokona ana e te pakeha e te Maori, a, e kaha ana hoki te haerangi o te tangata, ano te rite kei nga whenua e watea ana te hoko i te waipiro. He whanua a Waikato e uaua te arai atu i te waipiro, otira i kaha rawa ai he kore kaore e whakakaha i te ture arai atu kei mauria mai he waipiro ki roto o te Rohe Potae. Ki te mea kua urn mai te waipiro ka muna nono iho te hokonga. Otira i tino ngoikore ai te ture he kaha no nga Maori tonu o Waikato ki te tautoko i te hoko tahae i te waipiro. He maha nga tangata kua whiua mo te hoko tahae i te waipiro, he tokomaha hoki o aua tangata he Maori. E pouri ana matou mo te tahuri ano o nga Maori ki te patu i te ture i hangaia ra hei oranga mo ratou — i hangaia e te Paremete i runga i te tono a Wahanui me Waikato katoa. Ko ta ratou e whai ai ko te moni — ko te moni tahae — tena ko te painga mo te iwi nui, mo ratou ano hoki, mo a ratou tamariki i muri i a ratou ka whakahaewatia. He nui ano nga pakeha kei te tu ki te Kawanatanga mo te ratou whakaaro ki te whakatuwhera nui i te hoko waipiro ki Waikato. E kore pea te Kawanatanga e whakarongo, i te whakaaro kua rere ke te whakaaro o Waikato inaianei, ara kei te hiahia ki te waipiro. Ki te mate koe e Waikato, na au ano i kimi he mate mou. Whakaahotia a Wahanui ki te whawhai ki tenei taniwha nui ka tukua nei ki roto o Waikato hei whakamamae, hei whakamoti, hei whakamati i te tangata. Otira mehemea ka rite te whakaaro o Waikato ki te arai atu i taua mate kei whakatuturutia ki te ratou whenua, tera ano e taea te pama. He mana ranei to Mabuta? Mehemea he mana, e whakarongohia ranei taua mana e Waikato katoa?

TE HOKO WAIPIRO I TE ROHE POTAE.

TE WHAWHAI KI HAINA.

Kua puta te kupu a te Kawanatanga kia pootitia e nga Maori me nga pakeha kia whakatuturua te hoko waipiro ki roto ki te Rohe Potae o Waikato, kia waiho tonu ranei te ture tawhito kia kati tonu te hoko waipiro. I

Kua ora nga pakeha i Pikini. No Akuhata ano i tae ai te ope a nga mana ki reira ki te tino pa o Haina, ki te pa i noho ai te Eme-